

Dkt. George Payton, Tafsiri ya Biblia, Kipindi cha 11, Matumizi ya Toledot katika Mwanzo yenye Athari kwa Tafsiri

© 2024 George Payton na Ted Hildebrandt

Huyu ni Dkt. George Paton katika mafundisho yake kuhusu tafsiri ya Biblia. Huu ni kipindi cha 11, Matumizi ya Toledot katika Mwanzo yenye Athari za Tafsiri.

Hivi sasa, ningependa kuzungumzia matumizi ya tafsiri na matumizi ya tafsiri kwa kutumia kifungu fulani kilicho katika kitabu cha Mwanzo.

Na hii ndiyo ilikuwa mada ya tasnifu yangu ya udaktari. Nilipokuwa nikifanya kazi nchini Kenya nikifanya tafsiri ya Orma, tulianza katika kitabu cha Mwanzo. Na tulipokuwa tukitafsiri, tulikutana na msemu huu, hivi ni vizazi vya fulani na fulani.

Na neno la Kiebrania ni Toledot . Hawa ni Toledot wa mbingu na dunia. Hawa ni Toledot wa Adamu, Nuhu, n.k.

Na kila mara ilinifanya nijulize, neno hilo linamaanisha nini hasa? Linarejelewa nini? Na sentensi hii, hizi ni Toledot ya Nuhu, je, ni kitu tu kinachohusiana na muktadha wa karibu wa sura hiyo au pericope hiyo? Au ina kazi katika masuala ya kiwango cha juu cha jumla? Na kama mtafsiri wa Biblia, naona maandishi kama mawasiliano. Tumekuwa tukizungumzia hili. Maandishi yapo ili kuwasilisha ujumbe wa Mungu kwa watu.

Kuna nia ya uandishi. Kuna kazi za maandishi. Na hizi zote ni msingi wa mfumo wa hemenetiki ninaoutumia kwa uwasilishaji huu na kwa kazi ninayofanya.

Wazo ni kwamba mwandishi aliweka vitu fulani kimakusudi katika maandishi ambayo yangetupa vidokezo kuhusu maana ya kile kinachomaanishwa. Na kwa hivyo, ninajaribu kuangalia kilicho katika maandishi ya Kiebrania ili kujua maana ya Toledot . Kwa hivyo, kuwasilisha maana, nia, na kazi za Toledot kwa usahihi iwezekanavyo katika lugha ya Orma niliyofanyia kazi, lakini pia katika lugha nyingine yoyote ambayo unaweza kuiangalia.

Tatizo ni nini? Kwa nini ni vigumu kutafsiri kifungu hiki au neno hili? Kwa hivyo ukiangalia fasihi kuhusu maana ya Toledot , kuna maoni mbalimbali kuhusu maana yake. Kuna maoni mbalimbali. Je, huja mwanzoni mwa sehemu? Je, huja mwishoni mwa sehemu? Au mchanganyiko wa yote mawili, kuanzia katika baadhi ya maeneo na katika maeneo mengine? Inamaanisha nini? Kwa hivyo, hakuna makubaliano kati ya wasomi.

Ukiangalia matoleo ya Biblia, hakuna makubaliano kati ya matoleo ya Biblia kuhusu masuala haya yote. Kwanza kabisa, maana. Pili, je, sentensi hii inakuja mwanzoni au mwishoni? Wanasema maana ya maandishi ya juu mwanzoni, na colophon kumaanisha mwishoni.

Sio kichwa cha habari kama hicho kwa sababu ni sentensi kamili. Na kwa hivyo, ni sehemu ya mstari wa kwanza wa sehemu hiyo maalum ya maandiko. Kwa hivyo, maana zilizopendekezwa zinajumuisha vizazi.

Tuna historia, hadithi, asili, nasaba. Kwa hivyo, kuna haja ya kuwa na kitu kinachotuwezesha kuliangalia hili kwa njia mpya. Na wacha nitoe mfano katika Mwanzo 6:9, na tunaweza kuona tatizo ni nini, na tunaweza kuona baadhi ya matatizo haya.

Kwa hivyo, katika tafsiri halisi ya Kiingereza ya Kiebrania, hizi ni Toledot ya Nuhu. Na hizi kwa kweli haziko katika Kiebrania, hizi Toledot ya Nuhu. ESV, hizi ni vizazi vya Nuhu.

NASB, hizi ndizo kumbukumbu za vizazi vya Nuhu. NIV, hii ndiyo historia ya Nuhu na familia yake. Good News Translation, hii ndiyo historia ya Nuhu.

Sawa, kwa hivyo tuna tofauti hii. Na kwa hivyo, niliangalia utafiti wote na rasilimali zote, na huwa wanaangalia masuala ya muundo mkuu katika maandishi ili kubaini maana ya Toledot na mahali inapopaswa kwenda, au mahali inapowekwa. Na kwa hivyo wanasema, sawa, ikiwa kitu kinachofuata ni simulizi, basi inamaanisha historia au akaunti au rekodi.

Hii ni kumbukumbu ya Nuhu na familia yake. Ikiwa itatokea kabla ya nasaba, kama ilivyo katika Mwanzo 5, Mwanzo 10, Mwanzo 36, basi hawa ni wazao wa Adamu au Shemu au Esau. Na kwa hivyo wanaangalia masuala ya kiwango cha jumla ili kubaini maana yake, ili kubaini mahali panapaswa kwenda.

Mojawapo ya mitazamo ni kwamba, katika sehemu nyingi, hutokea mwanzoni. Lakini katika Mwanzo 2, 4, hebu tugawanye mstari huo katikati. Hizi ni vizazi vya mbingu na dunia, kwa kweli ni muhtasari wa sehemu ya kwanza ya sura ya 1 hadi 2:3. Na kisha katikati ya mstari, wanaweka kichwa kizuri cha sehemu kubwa na mgawanyiko mzuri wa sehemu kubwa.

Na kisha mstari huo unaendelea 2:4b, kisha unaanza simulizi la Adamu na Hawa na wana wao katika Bustani ya Edeni. Lakini yote hayo yanategemea hasa masuala ya kiwango cha juu. Nami nafikiri, je, hatupaswi pia kuangalia masuala ya kiwango cha chini? Kwa nini tufanye hivyo? Nami nilifikiria kuhusu hilo.

Nami nafikiri, sawa, katika kesi ya mahakamani, ikiwa mtu atauawa, moja ya mambo ambayo polisi huanza nayo ni nia inamaanisha fursa. Na kwa hivyo wanaangalia nia inamaanisha fursa. Na wanasema, ni wazi ni mume, sivyo? Je, wanamkamata? Hapana.

Kwa nini isiwe hivyo? Hawana ushahidi wowote. Ni nadharia tu. Kwa hivyo, wanafanya nini? Wanaenda kwenye eneo la uhalifu.

Na wanaangalia nini? Wanaangalia jinsi kila kitu kilivyo. Wanaangalia ushahidi uliopo chumbani. Je, kuna dalili yoyote ya mapambano? Wanaangalia, je, kuna damu hapo? Na je, imemwagika? Na kama ndivyo, je, wanaweza kuelezea jinsi damu ilivyofika hapo? Je, mtu huyo alipigwa risasi, au alipigwa au chochote kile? Kwa hivyo, wanaangalia damu iliyomwagika.

Wanaangalia vitu hivyo vyote. Wanaangalia DNA ya damu ili kuona kama ni mwathirika au ni mtu mwingine au chochote kile. Wanaangalia maelezo hayo yote. Hawaishii hapo.

Wanaangalia mahusiano. Mtu huyo ana mahusiano. Vipi kuhusu mahusiano ya mahusiano? Kwa hivyo mkewe, sawa, vipi kuhusu, je, ana mahusiano mengine? Wanaangalia kompyuta ya mtu huyo, simu na barua pepe na rekodi hizi zote na wanajaribu kukusanya vipande vingi vya kina ambavyo vitaendana na nia, njia, na fursa ya kiwango cha juu.

Na kwa hivyo, nilichojaribu kufanya ni kufanya hivyo na Toledot na Genesis. Hebu tuangalie masuala ya kiwango cha juu kwanza na tuone jinsi basi hilo linavyohusiana na viwango vya juu vya kimuundo. Na jambo la kwanza tunalogundua ni kwamba Toledot iko katika sentensi ambayo haina kitenzi.

Ni kifungu kisicho na vitenzi. Haya ni maneno ya Toledot , ya Nuhu. Na kwa hivyo niliangalia kitenzi, niliangalia kifungu hiki kisicho na vitenzi na kinaanza na neno eleh .

Ele inamaanisha neno hizi. Na kwa hivyo sentensi zingine zote katika Mwanzo zenye eleh zikoje katika kifungu kisicho na vitenzi, zinatumikaje? Na labda ushahidi huo unaweza kutuelekeza jinsi kifungu hiki chenye Toledot kinavyotumika. Kwa hivyo eleh , Toledot , una neno, kiwakilishi, hizi, na nomino, Toledot .

Kifungu hiki kinatumikaje katika kitabu chote cha Mwanzo? Hilo linaweza kutuelekeza jinsi Toledot inavyotumika katika kitabu cha Mwanzo. Niliangalia, na nikaona kwamba kinapotumika nje ya Toledot , huanza na orodha ya majina: Hawa ni wana wa fulani.

Na kwa hivyo, unapata majina. Na kisha yanaonekana mwishoni. Hawa ni wana wa fulani.

Ni msemu uleule. Kwa hivyo, hutumika mwanzoni mwa seti ya majina, orodha, na hutumika mwishoni. Na kwa hivyo ni ujumuishaji, kama jozi ya miisho ya kitabu, ambayo huashiria mwanzo na mwisho wa pericope hiyo.

Kwa hivyo, unajua, sawa, hiki ni kitengo kilichowekwa. Je, kinawahi kutumika mwishoni bila kimoja mwanzoni? Hapana. Huwahi kutumika mwishoni mwa sehemu ya masimulizi kuashiria mwanzo na mwisho wa sehemu ya masimulizi.

Je, inatumika kufupisha kilichotokea katika simulizi hiyo? Hapana, sivyo. Hilo linatuambia ni kwamba, popote unapoipata, hutokea mwanzoni mwa simulizi, hasa fomula ya Toledot, lakini hiyo ni ya kutiliwa shaka, kwa hivyo hatuwezi kwenda huko tu bado. Lakini haitokei kamwe mwishoni mwa simulizi.

Hutokea tu katika jambo hili la kujumuisha au mwanzoni mwa masimulizi. Kwa hivyo, inaonekana kama huwa mwanzoni kila wakati. Hakuna ushahidi wa kuja kwake mwishoni.

Kwa hivyo, pendekezo hili kwamba liko mwishoni mwa 2.3, mwanzo wa 2.4 kama muhtasari, haliungwi mkono kisarufi na Kiebrania. Kwa hivyo hiyo ina maana kwamba liko mwanzoni mwa nasaba katika Mwanzo, liko mwanzoni mwa sehemu za masimulizi katika Mwanzo, ikijumuisha sura ya 2, mstari wa 4. Tutafika kwenye mstari huo, na tutaufafanua kidogo. Na ukiangalia maandishi ya Kimasoreti, yana malipo.

Malipo huja kabla ya wakati, na malipo ni ufunguzi unaoonyesha sehemu mpya inaanza. Malipo huja kabla ya Toledot, daima, ikijumuisha kati ya 2.3 na 2.4. Kwa hivyo kuna ushahidi katika maandishi ya Kimasora pia kwamba yanaamua kitu kile kile nilichokielezea. Kwa hivyo, tunaona kuwa mwanzoni, ni sentensi ya kwanza ya sehemu hiyo.

Jambo lingine ni, inamaanisha nini hasa? Kwa sababu kama tulivyosema, una vitu 6, 8, 10 tofauti. Sawa, nakubali kwamba labda inamaanisha vitu tofauti, lakini haiwezi kumaanisha vitu viwili au vitatu au zaidi katika mstari mmoja. Kwa hivyo wakati huu ni Toledot ya Nuhu, haiwezi kumaanisha hesabu na wazao.

Huo ni muunganisho, samahani. Hauwezi kumaanisha mambo mawili kwa wakati mmoja. Kumbuka, sisi husema kila wakati muktadha huamua ni hisia gani inayosababishwa katika sehemu hiyo maalum.

Kwa hivyo, nilichambua mifano yote 39 ya Toledot na Agano la Kale lote. Na kwa taarifa ndogo sana katika sentensi hiyo, hakuna kitenzi, na vina uhusiano tu. Ninajaribu kufikiria, nawezaje kujua hii inaashiria nini? Na neno hili kwa Kiebrania linaweza kuelekeza nyuma, kama mwisho wa orodha, hawa ni wazao wa Hamu.

Lakini kumbuka, tulisema kwamba neno hilo hizi hutokea tu katika kitenzi na kifungu hicho mwishoni, ikiwa kuna kimoja mwanzoni. Kwa hivyo, mahali pangu pa kuanzia ilikuwa, sawa, hii na Toledot na fomula ya Toledot ni mwanzo wa sehemu mpya. Na neno hizi ni sawa na Toledot .

Kwa hivyo hizo mbili zinaendana. Toledot ni nomino ya wingi. Kwa hivyo, hizi ni kiwakilishi cha wingi.

Nao ni sawa. Wao ni sawa kwa aina, aina ya kitu kilicho. Wao ni sawa kwa idadi, na wao ni sawa kwa jinsia.

Kwa hivyo hilo ni jambo la kawaida la kisarufi ambalo ni sawa kwa neno lolote mahususi katika lugha yoyote. Kwa hivyo usawa huo hapo unatupa kidokezo kwamba unaelekeza kwenye kitu cha wingi katika muktadha. Kwa hivyo, basi haiko katika sentensi.

Tunapata nini tunapoangalia muktadha? Na kwa hivyo, nilikuwa nikiangalia nasaba. Na ukiangalia katika Mwanzo 5. Na nasaba inasema, Shemu alimzaa Arfaksadi. Alikuwa na wana na binti wengine.

Alikufa. Arfaksadi alimzaa fulani na kadhalika. Na kwa hivyo, tunapata maneno ya aina gani katika sura hiyo? Tunapata neno baba.

Tunapata wana na binti. Nami nafikiria, ni mfumo gani wa kisemantiki, ni mfumo gani katika jamii ambao aina hii ya maneno huleta akilini? Yote hayo ni maneno ya kifamilia. Yote ni maneno ya uhusiano.

Na kwa hivyo ukifikiria, "hawa" na toledot zinaashiria nini? Zinaelekeza kwa watu hao ambao ni wazao wa Adamu au wazao wa Shemu au wazao wa Esau. Kwa hivyo, zinaelekeza kwa hilo. Kwa hivyo, ni kweli tofauti kati ya orodha ya watu katika familia yangu ni tafsiri moja inayowezekana.

Au inamaanisha hii ni picha ya watu katika familia yangu. Na kwa hivyo, hii ni picha halisi. Watu hawa kwenye picha ni wazao wa Adamu.

Watu hawa kwenye picha ni wazao wa fulani. Na kwa hivyo, inaelekeza kwa wazao wa mtu huyo, vizazi kadhaa. Inaweza kujumuisha wanaume na inaweza kujumuisha wanawake.

Kwa hivyo, hakuna upekee wa kijinsia. Kwa hivyo, ukiangalia hilo, inamaanisha uzao wa mtu huyo. Na kwa hivyo muhtasari wa neno moja ungekuwa uzao.

Na hilo lilionekana kuendelea katika Mwanzo. Liliendelea katika nasaba katika Kutoka. Liliendelea katika nasaba katika Mambo ya Nyakati.

Sawa, kwa hivyo nambari moja ni matumizi ya kipekee ya toledo. Inasema, kuhusu Reubeni toledot yao . Na hiyo inawapa wanaume waliokuwa na umri wa miaka 20 na wangeweza kwenda vitani 56,000, kitu kama hicho.

Kwa hivyo, ni toledot yao na kisha nambari inatolewa. Je, tunaambiwa majina yoyote? Hapana. Je, tunaambiwa baba ni akina nani? Hapana, labda kulikuwa na maelfu.

Je, tunaambiwa majina ya watoto hao ni akina nani? Hapana. Kazi ilikuwa ni kujua ni watu wangapi walikuwa kutoka kabila la Reubeni na wengine wote. Kwa hivyo, yote hayo, inamaanisha uzao, lakini imetumika tofauti kidogo kwa kuwa lengo si majina.

Kwa hivyo, iko kwenye nambari. Na hivyo kwa maana moja ni maana tofauti, ingawa iko karibu sana. Kwa hivyo, inaweza kuwa ni kikundi kidogo cha vizazi kwa ujumla.

Hii inahesabiwa kama uzao. Na tunapata kitu kile kile katika Mambo ya Nyakati. Hawa ndio walioishi Yerusalemu mwaka 956 kutoka kabila la Yuda, n.k.

Kwa hivyo, tuna uzao, uzao uliohesabiwa. Sasa, tunaangalia mahali inapotokea kabla ya simulizi. Inatokea tu kabla ya simulizi katika sehemu tano za Mwanzo.

Inatokea tu kabla ya simulizi katika Hesabu sura ya 3. Hizi ni Toledoti za Musa na Haruni. Na kisha tunaposoma, inasema wana wengine wa Haruni walikufa kwa sababu walimwasi Bwana. Na kisha hawa ndio wana waliokuwa wakihudumu pamoja na Haruni kama makuhani.

Na hivyo inatoa majina ya wanawe. Tukimtamaza Nuhu, ambaye ameorodheshwa pamoja na Nuhu katika Mwanzo 6, Shemu, Hamu, na Yafethi. Hao ni wanawe wa karibu.

Kisha unamtazama Tera. Huyu ni Toledoti wa Tera. Hao ni akina nani? Ibrahimu, Nahori, na Lutu.

Na kwa hivyo, katika suala hilo, inamaanisha uzao, lakini ni jambo maalum zaidi linalozingatia watoto wake wa karibu, uzao wake wa kiume. Na kwa hivyo, katika suala hilo, inamaanisha uzao wa kiume. Kisha tunafika Mwanzo 2:4. Inamzungumzia nani katika Mwanzo 2.4? Na kwa hivyo, tunatafuta mambo kadhaa tofauti.

Hadi sasa, tumeona kwamba inarejelea watu. Kwa hivyo, katika 38 kati ya 39, inaelekeza kwa watu hawa ni hawa. Kwa hivyo basi, je, inaweza kumaanisha watu

katika 2.4 kama mahali pa kuanzia? Watu ambao walizaliwa na kama mahali pa kuanzia.

Baadhi ya vitu vingi katika maandishi kwa sababu hivi ni vingi, na Toledot ni wingi. Kwa hivyo, tunaangalia mambo hayo yote na kujaribu kuyaelewa. Na katika kuangalia hilo, tena, sentensi haitupi taarifa za kutosha.

Hiyo ni ndefu kidogo na inasema katika siku ambazo ziliumbwa, Mungu alipoumba dunia na mbingu. Lakini tukiangalia Sura ya 2, Sura ya 3, Sura ya 4, hadithi inahusu nini? Adamu, Hawa, na wanawe. Je, inawezekana kwamba inawaelekeza? Hiyo ilikuwa tafsiri halali.

Carr anasema hiyo ilikuwa tafsiri miongo kadhaa iliyopita katika miaka ya 30, 40, 50, labda hadi miaka ya 60. Lakini tafsiri hiyo ilipotea. Lakini hiyo ni tafsiri moja halali ya nani huyu anazungumzia.

Na kwa hivyo, ikiwa inamaanisha Adamu na Hawa na watoto wao, tunafanya nini na msemu, hawa ni Toledot wa mbingu na dunia? Kwa hivyo, je, mbingu na dunia ziliza Adamu na Hawa? Je, wanaweza hata kuonekana kama wazazi wa mfano wa Adamu na Hawa? Baadhi ya wasomi wanasema ndiyo. Ninaangalia hilo na nasema, je, kuna kitu chochote katika Mwanzo kinachoonyesha kwamba Mungu ndiye aliyefanya hivi? Ndiyo.

Mungu alizungumza na ikawa hivyo. Kisha unaangalia, je, dunia ilifanya chochote? Dunia ilikuwa tulivu katika jambo lote. Unaangalia 2:1 na inarejelea uumbaji na inatumia tendo tulivu katika kuirejelea.

Na hata katika Sura ya 2, mstari wa 4, katika kuumbwa kwao ni kitendo tulivu. Kwa hivyo, ni kutendewa na si kutendewa. Kwa hivyo, haiwezi kuwa mbingu na dunia kama zile zilizowaumba Adamu na Hawa.

Kwa hivyo, je, inaweza kuwa Mungu? Kama ulisema hawa ni Toledoti wa Mungu, subiri kidogo. Tunapaswa kuwa waangalifu sana na hilo kwa sababu watu wangefikiria nini? Mungu aliwazaa Adamu na Hawa kimwili. Maoni yangu ni kwamba mwandishi wa Mwanzo alitaka kuepuka hilo kwa gharama yoyote ile kwa sababu waliamini kwamba Mungu angeweza kufanya hivyo katika siku hizo.

Katika Mashariki ya Karibu ya kale, Mungu alikuwa na uhusiano na wanadamu na kisha angepata watoto. Kwa hivyo, hebu tuachane kabisa na hilo na hata tusimtaje Mungu katika hili, isipokuwa baada ya wao kuumbwa siku ambayo Bwana Mungu aliumba dunia na mbingu.

Kisha analetwa, lakini si katika kifungu hicho. Kwa hivyo, inamaanisha nini? Kwa hivyo, tuliangalia jinsi kifungu hiki kinavyotumika. Na of inatumika, nadhani, katika

vitabu viwili vya sarufi ambavyo niliangalia, matumizi 28 tofauti ya neno of katika Agano la Kale.

Sawa, kwa hivyo hiyo haisaidii sana. Lakini ukiangalia baadhi, kama inavyosema katika Sura ya 2, inazungumzia maeneo tofauti. Na inasema dhahabu ya Ofiri ilikuwa ya ubora wa juu.

Kubwa. Je, hiyo dhahabu ambayo Ofiri ilizalisha? Labda sivyo. Je, ilikuwa dhahabu katika nchi ya Ofiri? Ndiyo.

Je, ni dhahabu waliyoichimba na kuichukua kutoka Ofiri? Ndiyo. Na kwa hivyo, kuna uhusiano fulani kati ya dhahabu na mahali ilipotoka. Na tukiangalia jinsi mbingu na dunia zinavyorejelewa, na ukiangalia Kutoka, Musa anaposema, Ninakuambia kuhusu Mungu aliyeumba mbingu na dunia, na kisha inasema hivi, na vyote vilivyomo ndani yake.

Na hiyo inajumuisha nyota, jua, mwezi, ambayo inajumuisha mimea na wanyama. Na kwa hivyo, kimantiki, wanaiona mbingu na dunia kama kitu kikubwa. Mungu huweka nyota angani.

Mungu huweka samaki baharini. Mungu huweka mimea na wanyama duniani. Na kwa hivyo, wazo hili linalozungumzia mbingu na dunia kama mahali, kama mahali pa kuanzia, basi nakuuliza hivi, katika 2.7, Mungu alipata wapi udongo? Kutoka ardhini.

Na kwa hivyo, dhana hii kwamba mbingu na dunia ndio mahali ni tafsiri moja ambayo inaonekana kuwa na maana zaidi kwangu hata hivyo, kwamba hapo ndipo Adamu na Hawa walitoka. Kwa hivyo, watu hawa ambao tutazungumzia ndio walioumbwa. Na tena, tunapaswa kutumia walioumbwa badala ya kuzaliwa nao.

Kwa hivyo, kwa maana hiyo, shaka kamili hutumika kama sitiari. Kwa mfano, imeundwa. Kwa kweli, ni metonymy, lakini hata hivyo.

Kwa hivyo, ni mfano wa kuumbwa kutoka mbinguni na duniani. Kwa hivyo, watu hawa ndio walioumbwa waliotoka mbinguni na duniani. Na hizo ndizo maana kuu nne za shaka kabisa.

Sasa, tunaangalia kifungu hiki kama kifaa cha kifasihi. Na unapokiangalia, kuna sehemu ya masimulizi na kisha sehemu ya nasaba, nasaba ya masimulizi, njia yote. Na jumla ni kitu kinachounganisha kila moja ya masimulizi na nasaba hizo zinazounganisha.

Na kisha, unapoangalia, inaunganisha nini kingine? Kwa hivyo, ni nani anayetajwa katika simulizi? Kwa hivyo, ukiangalia 6:9, ni nani anayetajwa? Nuhu na wanawe. Naam, 6.8 si nasaba. Iko wapi? Hiyo iko nyuma katika sura ya 5. Kwa hivyo, hiyo ni

kuunganisha nasaba katika sura ya 5 na matukio katika sura ya 6:9. Kwa hivyo, tunaona uhusiano huo hapo.

Kisha, hadithi ya Shemu, Hamu, na Yafethi inasimuliwa. Sura ya 9 inaishia na, Kwa hivyo, Shemu anaangaziwa mwishoni mwa Sura ya 9. Sura ya 10 ni Meza ya Mataifa hadi 11:9. 11:10 ni barabara ya ushuru ya Shemu. Miaka miwili baada ya gharika, alimzaa mtoto huyu.

Na kwa hivyo, inatuunganisha tena kwenye Sura ya 9. Na kwa hivyo, kila wakati tunapokuwa na mmoja wa wahusika hawa wakuu, Toledot huunganisha nasaba ya mhusika mkuu na hadithi kuhusu mhusika mkuu. Lakini si tu sehemu mbili zilizounganishwa, lakini pia huunganisha wakati, huunganisha eneo, na huwaunganisha watu. Kwa hivyo, tunaona Toledot ikiunganisha mambo hayo yote hadi kwenye hadithi kuu.

Na tunamaanisha nini kwa hadithi kuu? Naam, ukiangalia kitenzi kilichotumika kote, tunasema Yelad inamaanisha kubeba. Holid ni aina nyingine ya kitenzi, inamaanisha baba. Na Toledot inatokana na kitenzi Holid.

Kwa hivyo, jambo hili lote la ubaba, Holid ni kiungo kinachounganisha sehemu hizi zote pamoja. Na kama tulivyosema, inaunganisha mahali hapo, kabla ya gharika, wakati huo. Shemu alikuwa na watoto.

Samahani, baada ya gharika, miaka miwili baada ya gharika. Kwa hivyo, inaunganisha vipengele hivi vyote katika nasaba, katika masimulizi, hadi mwisho. Jambo lingine ni katika sehemu hizi za masimulizi, na tunapata maneno mengine mawili ambayo yanaweza kumaanisha wana.

Mmoja ni wana, Benim, na mwingine ni Zera, ambayo inamaanisha uzao. Na unapoiangalia, Mungu anamwambia Nuhu, Nitampa uzao wako nchi hii. Kwa kweli, anamwambia Abram, Nitampa uzao wako nchi hii.

Na hivyo ahadi za Mungu kwa mababu ziliunganishwa na neno mbegu. Je, hilo linapingana na Toledot? Hapana, linafanya kazi pamoja na Toledot. Kwa hivyo agano, mbegu, na Toledot vimeunganishwa pamoja ili kuunda kamba hii inayoshikamana inayobeba hadithi ya Mwanzo mbele.

Na hadithi hiyo ni nini? Inasisitiza uhusiano wa kibinadamu wa kimungu. Hawa ndio watu ambao Mungu alikuwa na uhusiano huu maalum nao. Adamu, Sethi, Nuhu, Shemu, Tera, Ibrahimu, Isaka, na Yakobo.

Na hao ndio wahusika wakuu katika kitabu cha Mwanzo. Vipi kuhusu wahusika wengine? Wapo, na ni wazao wanaostahili kutajwa. Lakini katika meza ya mataifa, tuna wazao ambao hawajachaguliwa.

Katika sura ya 25, mstari wa 12 hadi 18, tuna wazao wa Ishmaeli. Na kisha tuna Esau katika sura ya 36. Na ukiangalia hilo, nasaba hizo zinaonekana tofauti.

Zile zenye wahusika wakuu huitwa nasaba zilizogawanywa, ambapo moja katika kila kizazi hutajwa. Nyingine ni, samahani, hiyo ni nasaba za mstari. Nasaba zilizogawanywa ni zile zingine, na zina taarifa nyingi zaidi.

Pia hutoa zaidi ya mtu mmoja katika kila ngazi. Kwa hivyo hizo mbili ni tofauti, na kama tunavyoona zikiendelea, zile za mstari zinawaunganisha watu kwenye hadithi hiyo kuu ambao wana uhusiano maalum na Mungu. Na uhusiano huo maalum tunaouona katika Mwanzo 2-3, ibada.

Mungu aliumba, na Mungu akatakasa siku ya saba. Na siku hiyo ya saba ni takatifu. Ni nini kinachosisitizwa katika sura ya 4 katika Mwanzo? Njia sahihi ya kuabudu.

Tunaona nini kwa Nuhu alipotoka kwenye gharika? Aliabudu. Tunaona nini kuhusu Ibrahimu? Kila mahali alipoenda, alijenga madhabahu na kumwabudu Mungu. Na hivyo, sifa hii ya ibada inafuatana na wanaume hawa wote waliochaguliwa.

Jambo lile lile lilitokea kwa Isaka, na jambo lile lile kwa Yakobo. Maisha yake yote, kila mahali alipoenda, alimwabudu Mungu. Na hivyo mada hiyo ya ibada imeunganishwa na mbegu na ahadi kwa kifungu hiki cha Toledot .

Na kwa hivyo tunaona hilo, mpango huo mkubwa. Kwa hivyo, Toledot huunganisha vitu vya kiwango cha juu pamoja na vitu vya kiwango cha chini ili kuunda mshikamano. Inashikamana pamoja, na mshikamano, ina mantiki katika njia yote.

Na ukizingatia, kazi ya kitabu cha Mwanzo ni nini? Mwanzo ni Torati. Na inatufundisha nini? Inatufundisha, na kulingana na Walton, inatufundisha shema , kusikiliza, asah , kufanya. Tunapaswa kumsikiliza Mungu na kufanya.

Na kwa hivyo, tukiisoma kama Kiebrania, ndivyo tunavyopata kutoka katika kitabu cha Mwanzo. Kwa hivyo hadithi kubwa kuhusu Mwanzo, ikiwa ungetaka kuiita hivyo, hadithi kubwa ni ipi? Mungu huanzisha uhusiano maalum na ukoo fulani wa watu anaowachagua, lakini bado anadumisha uhusiano dhaifu na watu wengine waliounganishwa na ukoo huo uliochaguliwa, lakini sio wa ukoo huo uliochaguliwa. Kwa hivyo wacha nishiriki tu mchoro huu nawe.

Sawa? Mchoro huu unaonyesha utangulizi, ambao ni Mwanzo 1, 1 hadi 2, 3. Mtu wa mwisho aliyetajwa katika sehemu iliyopita ni mtu aliyeangaziwa katika fomula ya Toledot . Na kwa hivyo kuna uhusiano wa mwanzo-mwisho kwenye mstari mkuu uliochaguliwa, sio wale wengine, bali kwenye mstari mkuu uliochaguliwa. Kwa hivyo Adamu na Hawa wanatajwa.

Hawa ni Toledot wa mbingu na dunia. Wao ndio wahusika wakuu wanaolengwa. Wa mwisho kutajwa katika Mwanzo 4 ni Sethi.

Na kisha Adamu na Sethi wanaunganishwa katika nasaba katika Sura ya 5. Mwishoni mwa nasaba, Nuhu anajikita katika wanawe watatu. Nuhu na wanawe watatu wametajwa katika fomula ya Toledot . Kisha Nuhu anashuka hadi Shemu.

Shemu ameangaziwa katika simulizi na kadhalika. Na kwa hivyo, tunaona uhusiano huu wa mkia na kichwa ukiendelea. Na huu ndio uzi, huu uzi mkuu unaopitia Mwanzo na kuunganisha sehemu hizi zote.

Hivi ndivyo Toledot inavyofanya kazi katika Mwanzo. Je, tafsiri ina maana gani? Moja ni kutambua kwamba hawa ni watu, na kusema hawa, tukimaanisha watu, ni wazao wa Adamu, wa Nuhu, wa wengine. Kutumia kifungu hicho hicho kote kunamsaidia msomaji kujua kwamba hii ni sehemu muhimu mwanzoni.

Kwa hivyo, ukitumia misemo tofauti, kama matoleo ya Biblia ya leo, mingi ina zaidi ya moja ambayo wanatumia kwa fomula ya Toledot . Inachanganya sana. Lakini ikiwa ni ile ile, basi unaweza kujua.

Kwa hivyo, hawa ni wazao wa mtu aliyetajwa, babu aliyetajwa. Na kisha katika sehemu zingine katika Maandiko, hawa ni wazao waliohesabiwa katika Hesabu na Mambo ya Nyakati. Na ikiwa iko katika Hesabu, ikirejelea wana wa Haruni, basi tungetafsiri hivyo vivyo hivyo.

Kwa kuwa ni fomula ya Toledot , hawa ni wazao wa Haruni, na inamrejelea mwanawe. Na msomaji ataelewa hilo. Kwa hivyo, tunachagua kuitafsiri kulingana na maana inayotolewa.

Isipokuwa Mwanzo, wakati mwingine inamaanisha uzao wote, na wakati mwingine inamaanisha wana pekee. Lakini kwa ajili ya alama hii yenye nguvu ya kuunganisha sehemu nzima ya Mwanzo, ni vizuri kutumia usemi uleule njia yote. Kwa hivyo, hii ni tafsiri moja.

Kama una tafsiri zingine, hiyo ni sawa. Lakini hili ndilo tumekuja nalo, na tunatumaini kwamba watafsiri wetu katika lugha hizi zingine sasa wana angalau rasilimali nyingine moja ya kuzingatia wanapojaribu kutafsiri kitabu cha Mwanzo. Asante.

Huyu ni Dkt. George Paton katika mafundisho yake kuhusu tafsiri ya Biblia. Huu ni kipindi cha 11, Matumizi ya Toledot katika Mwanzo yenye Maana ya Tafsiri.